

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0169/2011

20. 4. 2011

POROČILO

o pobudi Mladi in mobilnost: okvir za izboljšanje sistema splošnega in poklicnega izobraževanja v Evropi
(2010/2307(INI))

Odbor za kulturo in izobraževanje

Poročevalec: Milan Zver

Pripravljalavec mnenja (*):
Jutta Steinruck, Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

(*): Pridruženi odbor – člen 50 poslovnika

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	18
MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE	23
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	31

(*) Pridruženi odbor – člen 50 poslovnika

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o pobudi Mladi in mobilnost: okvir za izboljšanje sistema splošnega in poklicnega izobraževanja v Evropi (2010/2307(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. junija 2010 z naslovom Nova spodbuda za evropsko sodelovanje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v podporo strategiji EU 2020 (KOM(2010)0296),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. septembra 2010 z naslovom Pobuda Mladi in mobilnost za izkoriščanje potenciala mladih pri doseganju pametne, trajnostne in vključujoče rasti v Evropski uniji (KOM(2010)0477),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (KOM(2010)2020),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. maja 2010 z naslovom O strategiji EU za mlade – vlaganje v mlade ter krepitev njihove vloge in položaja¹,
- ob upoštevanju odločbe Sveta z dne 27. novembra 2009 o evropskem letu prostovoljnih dejavnosti za spodbujanje aktivnega državljanstva²,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 12. maja 2009 o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju („ET 2020“)³,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 11. maja 2010 o socialni razsežnosti izobraževanja in usposabljanja ter o kompetencah za vseživljenjsko učenje in pobudi „nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta“⁴,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 17. junija 2010⁵ o novi strategiji za rast in delovna mesta, zlasti tistega dela, ki potrjuje krovne cilje za izboljšanje ravni izobrazbe,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 19. novembra 2010 o pobudi Mladi in mobilnost, ki priznava pomen bolj povezanega, medsektorskega pristopa v odgovor na izzive, s katerimi se soočajo mladi⁶,
- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 28. januarja 2011⁷ ter mnenja Evropskega

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0166.

² UL L 17, 22.1.2010, str. 43.

³ UL C 119, 28.5.2009, str. 2.

⁴ UL C 135, 26.5.2010, str. 2 in 8.

⁵ http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf

⁶ UL C 326, 3.12.2010, str. 9.

⁷ CdR 292/2010.

ekonomsko-socialnega odbora z dne 15. marca 2011¹ o pobudi Mladi in mobilnost,

- ob upoštevanju členov 165 in 166 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje ter mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A6-0169/2011),
- A. ker so v okviru EU 2020 znanje in spretnosti mladih bistvenega pomena za uresničevanje ciljev pametne, vključujoče in trajnostne rasti,
- B. ker si pobuda Mladi in mobilnost kot vodilna pobuda strategije EU 2020 prizadeva z učinkovitejšo uporabo obstoječih evropskih programov povečati privlačnost visokošolskega izobraževanja v Evropi in izboljšati splošno kakovost vseh ravni splošnega in poklicnega izobraževanja ter mobilnosti študentov in zaposlenih;
- C. ker morajo v skladu s strategijo EU 2020 imeti „do leta 2020 vsi mladi v Evropi možnost opraviti del izobraževanja v drugih državah članicah“,
- D. ker morajo mladi odigrati poglobljeno vlogo pri petih krovnih ciljih EU za leto 2020: zaposlovanje, raziskave in inovacije, podnebje in energetika, izobraževanje ter boj proti revščini,
- E. ker pobuda Mladi in mobilnost krepi obstoječo strategijo EU za mlade (KOM(2009)0200), saj jim zagotavlja znanje, veščine in sposobnosti, ki so potrebni za delo in življenje,
- F. ker je kriza še posebej močno prizadela zlasti mlade in ker je stopnja brezposelnosti med mladimi v državah EU višja od 20 %, kar je dvakrat več od povprečja pri odraslih, v nekaterih državah pa znaša celo več kot 40 %,
- G. ker je stopnja brezposelnosti med mladimi skoraj 21-odstotna in tako za Evropo eden od najhujših izzivov,
- H. ker države članice zaradi gospodarske krize krčijo naložbe v izobraževanje in usposabljanje, kar neposredno vpliva na prihodnost mladih v času, ko se Evropa pri doseganju zelene rasti spopada s čedalje večjim demografskim izzivom,
- I. ker so gospodarski stroški slabih rezultatov v izobraževanju bistveno višji od stroškov finančne krize,
- J. ker se je v času krize še okrepila potreba po reformi naših gospodarstev ter družb in ker je nujno, da te reforme podprejo sistemi visokokakovostnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, saj bi bila tako Evropa bolj pripravljena za spopadanje s sedanjimi in prihodnjimi izzivi,
- K. ker zaradi postopnega zmanjševanja javnih vlaganj v univerze in posledičnega povišanja

¹ SOC/395.

šolnin in/ali znižanja socialne podpore in štipendij vse več študentov prekinja šolanje na univerzi, kar povečuje socialno vrzel,

- L. ker je človeški kapital strateško orodje za zagotavljanje uspešnega gospodarskega in socialnega razvoja družbe,
- M. ker želi po podatkih Europassa vse več mladih potovati po Evropski uniji iz izobraževalnih ali poklicnih razlogov,
- N. ker je izobraževanje temeljnega pomena za spodbujanje ustvarjalnosti in inovacijskega potenciala mladih; ker izobraževanje ljudem zagotavlja potrebna orodja za intelektualni razvoj, vstop na trg dela, osebni razvoj ter prevzemanje družbene in državljanske vloge,
- O. ker raziskave kažejo, da mobilnost prispeva k občutku evropskega državljanstva in vključenosti v demokratične procese,
- P. ker je treba omogočiti dostop do programov mobilnosti tudi mladim z nižjo stopnjo kvalifikacij, in ne zgolj univerzitetnim študentom, saj lahko poveča priložnosti na trgu dela,
- Q. ker morajo biti programi mobilnosti dostopni vsem mladim, ne glede na izbrano obliko izobraževanja,
- R. ker se število mladih, ki lahko odidejo na študij ali delo v tujino, zlasti v okviru programov EU, ne povečuje dovolj hitro,
- S. ker se je bolonjski proces v prvem desetletju srečal s številnimi težavami pri izvajanju svojih ciljev in prizadevanjih za razvoj visokega šolstva v Evropi,
- T. ker je zmanjšanje zgodnjega opuščanja šolanja odločilno za preprečevanje tveganja socialne izključenosti in revščine mladih ter za izboljšanje in omogočanje lažjega dostopa mladih do trga dela,
- U. ker je za mlade sam prehod iz izobraževanja in usposabljanja v poklicno življenje velik izziv,
- V. ker je prostovoljstvo pomembna priložnost za pridobitev dodatnega znanja prek neformalnega in priložnostnega učenja, razvijanje občutka družbene odgovornosti, razumevanje pomena evropskega združevanja in dejavno delovanje kot evropskih državljanov na zelo različnih področjih, ter ker je treba to priložnost spodbujati, zlasti v okviru evropskega leta prostovoljstva 2011,
- W. ker so mladinske organizacije glavni ponudniki neformalnega izobraževanja, ki dopolnjuje formalno izobraževanje in je bistvenega pomena, če želimo mlade opremiti z veščinami in sposobnostmi, da postanejo dejavni državljani in da se jim olajša dostop do trga dela; ker mladinske organizacije s tem pomagajo uresničevati cilje strategije EU 2020,
- X. ker je izjemno pomembno vključiti mlade in različne mladinske organizacije, ki jih

zastopajo, v proces odločanja, da se jim zagotovi občutek lastne odgovornosti in omogoči dejavno prispevanje idej k strategiji za mlade,

Y. ker je eden od osrednjih ciljev pobude Mladi in mobilnost okrepiti evropsko kohezijo in oblikovati državljane, ki se bodo zavedali svoje evropske identitete,

Splošne opombe in finančna podpora

1. pozdravlja pobudo Mladi in mobilnost kot politično pobudo za spodbujanje programov izobraževanja, mobilnosti in zaposlovanja mladih ter kot spodbudo državam članicam za uresničitev ciljev strategije EU 2020;
2. poudarja, da pobuda Mladi in mobilnost spodbuja visokošolske ustanove, da dvignejo standarde z okrepljenim sodelovanjem z ustanovami po vsem svetu, in poudarja, da je lahko sodelovanje z ustanovami iz ZDA s tega vidika posebej koristno;
3. poudarja, da je vlaganje v izobraževanje brez dvoma bistveno za trajnostno rast in razvoj ter da financiranja mladinskih in izobraževalnih programov tudi v času gospodarske krize ne bi smeli šteti za strošek, ki ga je treba danes pokriti, temveč za naložbo v prihodnost Evrope;
4. poudarja, da mora biti cilj vseh pobud, namenjenih mladim, njihovo usmerjanje, da se uspešno vključijo v družbo, in jih stalno pripravljati za Evropo prihodnosti, kar pomeni mladim dati tudi priložnosti, da sodelujejo v družbenih dejavnostih in prispevajo k oblikovanju družbe, ter jim omogočiti uživanje koristi šolanja, visokega in neformalnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter nadaljnega usposabljanja s poudarkom na izpolnjevanju zahtev sodobne, konkurenčne, vključujoče in trajnostne družbe, da bi mladi lažje vstopili na trg dela;
5. poudarja, da se kriza ne sme uporabljati kot izgovor za krčenje sredstev za izobraževanje, saj je visokošolsko izobraževanje za mlade potrebno za premagovanje posledic krize;
6. obžaluje, da so nacionalni načrti, ki so jih države članice pripravile kot dodaten prispevek za spodbujanje izobraževalnih ciljev strategije EU 2020, po besedah Komisije neustrezni;
7. priznava, da mora biti eden od ciljev visokošolskega izobraževanja zagotoviti zaposljivost, vendar poudarja, da mora tudi gojiti ustvarjalnost in inovativnost mladih ter jim pomagati pri intelektualnem in socialnem razvoju;
8. priznava, da je uspeh pobude Mladi in mobilnost odvisen predvsem od tega, kako bodo države članice izvajale njene glavne ukrepe; zato poziva Komisijo, naj pozorno spremlja in analizira najpomembnejše elemente v postopku izvajanja, da bi državam članicam pri tem pomagala in zagotovila boljše usklajevanje med njimi;
9. poziva Komisijo, naj Parlamentu redno poroča o učinkovitosti glavnih ukrepov pobude Mladi in mobilnost ter o napredku, ki so ga dosegle države članice;
10. poziva evropske institucije, naj na področju izobraževanja v okviru programa Izobraževanje in usposabljanje 2020 oblikujejo močan strukturirani dialog, naj v izvajanje izobraževalnih ukrepov polno vključijo mladinske organizacije in druge zainteresirane

strani, da bi pobudo Mladi in mobilnost spremljale ob sodelovanju z mladimi, ter naj razpravljajo o prednostnih nalogah in ukrepih za mlade ter jim pri tem dajo večjo vlogo v procesu odločanja pri vprašanjih, ki jih zadevajo;

11. poziva Komisijo, naj v predlogu za nov večletni finančni okvir še naprej postopoma povečuje naložbe v obstoječe programe mobilnosti in mladinske programe, kot so vseživljenjsko učenje (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig), Marie Curie, Erasmus Mundus in Mladi v akciji, ter v Evropsko prostovoljno službo; poziva k učinkovitejšemu promoviranju teh programov in k boljšemu obveščanju skupin ciljnega prebivalstva o priložnostih, ki jih nudijo; poziva, naj se še naprej vlaga v sodelovanje z državami kandidatkami in potencialnimi kandidatkami ter pripravi predlog za programe mobilnosti in mladinske programe naslednje generacije skladno s cilji strategije EU 2020;
12. poudarja, da mladih, ki so imeli zaradi kakršni koli razlogov težave na svoji izobraževalni poti, ne bi smeli biti izgubljeni za udejstvovanje na področju dela, ampak jim je treba zagotoviti usmerjeno podporo; poudarja, da dostop do izobraževanja ne sme biti pogojen s socialnim ali finančnim statusom staršev mladih; poudarja pomen horizontalne mobilnosti na vseh ravneh izobraževanja, tako v šoli kot pri poklicnem usposabljanju;
13. poudarja, da je treba povečati privlačnost mobilnosti ter zagotoviti široko in zadostno finančno podporo, pri tem pa posebno pozornost posvetiti najbolj prikrajšanim; ponovno izjavlja, da se mora to stališče odražati tudi v naslednjem večletnem finančnem okviru; poziva k povečanju proračunskega deleža za program Leonardo, da bi povečali mobilnost v poklicnem usposabljanju;
14. poudarja, da je za izpolnitev cilja, v skladu s katerim bi moral vsak imeti možnost, da del svojega izobraževanja in usposabljanja opravi v tujini, nujno ambiciozno financiranje; meni, da morata biti izobraževanje in usposabljanje prednostni nalogi Evropske unije in da bi se moral ta cilj odraziti v naslednjem večletnem finančnem okviru;
15. zahteva, da se izobraževalni programi za spodbujanje mobilnosti podaljšajo na čas po letu 2013, in Komisijo poziva, naj pri oblikovanju prihodnjih okvirnih programov poveča finančna sredstva, namenjena tem programom;
16. poziva Evropsko unijo, naj izkoristi svoje finančne instrumente za pomoč mladim ter bolje izkoristi Evropsko investicijsko banko in Evropski investicijski sklad;
17. poziva države članice, naj na vseh ravneh več vlagajo v sisteme izobraževanja in usposabljanja ter naj finančno podprejo izvajanje programov mobilnosti EU na nacionalni ravni, kakor tudi zagotovijo oz. še povišajo kakovost izobraževanja nasploh;
18. je prepričan, da je program Mladi v akciji ključnega pomena za udeležbo mladih v Evropi in da je treba ta program okrepiti in nadaljevati; zato poziva Komisijo, naj v prihodnjem večletnem finančnem okviru ohrani ločen program Mladi v akciji;
19. poudarja pomen pobude Mladi in mobilnost, ki pomembno prispeva k vključevanju mladih v družbo, ter poziva Komisijo, naj izkoristi znanje in izkušnje, pridobljene v programu Mladi v akciji;
20. spodbuja države članice, naj si za cilj postavijo skupne naložbe v visoko šolstvo v višini

vsaj 2 % BDP, kar je vrednost, ki jo priporoča Komisija v letnem pregledu rasti in zaposlovanja kot minimalno zahtevo za gospodarstva, temelječa na znanju;

21. opozarja na pomen prilagodljivih izobraževalnih programov, ki so združljivi s sočasno zaposlitvijo;

Mladi in mobilnost

22. poziva k dejavnemu vključevanju mladih v vse stopnje programov EU, od oblikovanja do izvajanja;
23. poudarja, kako pomembno je, da mladi niso samo vključeni na trg dela in v gospodarstvo, ampak tudi v oblikovanje evropske prihodnosti; poziva Komisijo, naj pripravi zeleno knjigo o sodelovanju mladih;
24. se strinja, da je treba čim prej ukrepati za zmanjšanje zgodnjega opuščanja šolanja na manj kot 10 %, kot je dogovorjeno v okviru strategije EU 2020, s posebnim poudarkom na območjih z omejenimi možnostmi; pozdravlja predlog Komisije za priporočilo Sveta, s katerim bi podprli prizadevanja držav članic za zmanjšanje osipa v šolah;
25. poudarja, da je treba zgodnje opuščanje šolanja, kot znan dejavnik, ki povečuje tveganje za socialno izključenost in brezposelnost v prihodnosti, občutno zmanjšati; poudarja, da je treba k reševanju tega pojava pristopiti večplastno, v povezavi s socialnimi ukrepi za izboljšanje izobraževanja in usposabljanja na območjih z omejenimi možnostmi;
26. poziva institucije EU, naj spričo dejstva, da lahko mobilnost mladih pomaga podpreti demokratične procese, vzpostavi okvir, ki bo mladim iz držav evropske sosedске politike omogočil, da se dejavno vključijo v program Mladi in mobilnost, kar bo mladim tako iz držav članic EU kot iz držav evropske sosedске politike zagotovilo boljše možnosti izobraževanja;
27. poudarja tudi pomen spodbujanja mobilnosti učiteljev ter zaposlenih na področjih mladine in izobraževanja, saj lahko ti delujejo kot spodbujevalci za mlade, s katerimi delajo;
28. priznava pomemben prispevek regionalnih in lokalnih organov oblasti k spodbujanju mobilnosti;
29. poziva Komisijo in države članice, naj namenijo posebno pozornost in podporo tudi najbolj ogroženim, skupinam mladih z manj možnostmi ter tistim, ki si prizadevajo za „drugo priložnost“, da bi se ponovno vključili v izobraževanje;
30. poziva Komisijo, naj na nacionalni, regionalni in lokalni ravni zbira podatke o praktičnih ovirah za mobilnost ter sprejme vse potrebne ukrepe za njihovo odpravo, da bi zagotovila visokokakovostno in vsakomur dostopno mobilnost v celotnem obdobju izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem; meni, da bi bil „pregled stanja na področju mobilnosti“, ki ga predlaga Komisija, zelo koristen za doseganje tega cilja;
31. spodbuja Komisijo, naj sprejme več pobud za mobilnost mladih tudi v regijah, ki mejijo na EU;

32. poziva Komisijo, naj sprejme nujne ukrepe za spodbujanje mobilnosti, da se pospešijo izobraževanje, zaposlovanje in priznavanje poklicnih kvalifikacij;
33. poudarja pomen sprejemanja ukrepov, ki bi mladim, tudi iz območij z omejenimi možnostmi, zagotavljali mobilnost na vsaki stopnji izobraževanja, omogočili popolno prenosljivost štipendij za čas bivanja v tujini ter priznavanje vmesnih rezultatov in kvalifikacij v vseh državah članicah v skladu s predlogom iz evropskega okvira kvalifikacij;
34. priznava, da je treba mladim invalidom in mladim z otroki zagotoviti dodatno podporo, da si pridobijo dostop do obstoječih programov mobilnosti in jih v celoti izkoristijo ter dosežejo ravnovesje med študijskim, poklicnim in zasebnim življenjem;
35. poziva, da je treba poleg mednarodne mobilnosti spodbujati tudi internacionalizacijo doma ter da bi morale matične univerze in države študentov podpirati oblikovanje omrežja za mednarodno sodelovanje; poudarja potencial virtualne mobilnosti mladih kot dopolnila geografski mobilnosti;
36. poudarja pomembnost priznavanja znanj in veščin, pridobljenih v vseh oblikah učenja, vključno z neformalnim in priložnostnim učenjem, in njihove vloge za razvijanje pomembnih veščin in sposobnosti, ki bodo zagotavljale dostop do in prilagajanje na potrebe trga dela, ter poziva, naj se tako pridobljene veščine in sposobnosti vključijo v „pregled stanja na področju mobilnosti“;
37. priporoča spodbujanje projektov, ki podpirajo prenos znanja in spretnosti iz ene v drugo generacijo; opozarja na koristi, ki jih prinašajo znanja in veščine ter kulturni kapital mednarodnih mobilnih študentov;
38. poziva Komisijo, naj pripravi celovito strategijo za spodbujanje neformalnega izobraževanja in podpre ponudnike neformalnega izobraževanja;
39. poudarja pomen mobilnosti za okrepitev občutka evropskega državljanstva, evropske kulture in evropskih vrednot medsebojnega spoštovanja ter za povečanje vključenosti mladih v demokratične procese in oblikovanje močnejše evropske razsežnosti pri mladih;
40. opozarja države članice, naj uvedejo učenje maternega in dveh tujih jezikov v izobraževanje v zgodnjem otroštvu; poudarja, da ljudje, ki ne bodo znali drugega jezika, ne bodo mogli udeležiti mobilnosti; poudarja pomembnost učenja jezikov sosednjih držav;
41. poziva države članice, naj spodbujajo učno in zaposlitveno mobilnost tako, da: (a) si prizadevajo za večjo ozaveščenost in omogočijo preprost dostop do informacij vsem mladim, ki se zanimajo zanje; (b) poudarjajo dodano vrednost mobilnosti že na zgodnjih stopnjah izobraževanja; (c) zagotovijo priznavanje učnih rezultatov iz programov mobilnosti med državami članicami; in (d) zmanjšajo upravna bremena ter spodbujajo sodelovanje med ustreznimi organi v državah članicah;
42. poziva Komisijo, naj omogoči učno in zaposlitveno mobilnost tako, da: (a) krepí izobraževalne in mladinske programe EU, kot so Erasmus, Leonardo in Mladi v akciji; (b) krepí izvajanje obstoječih evropskih instrumentov in orodij, kot sta evropski sistem

zbiranja in prenašanja kreditnih točk (ECTS) ter Europass; in (c) razvije nova orodja, ki jih je že preučila, kot so spletna stran Mladi in mobilnost, kartica Mladi in mobilnost, evropski potni list znanj in spretnosti ter pilotni projekt „Tvoja prva zaposlitev EURES“;

43. pozdravlja glavne nove ukrepe iz pobude Mladi in mobilnost, kot so posebna osrednja spletna stran za mobilnost, kartica mobilnosti, ki dopolnjuje in krepi uspeh že obstoječih mladinskih in študentskih kartic, ter evropski potni list znanj in spretnosti, ki naj bi postal spletni portfelj vseživljenjskega učenja, saj vsi ti ukrepi izboljšujejo koristna že obstoječa orodja mobilnosti; poziva tudi k izboljšanju prepoznavnosti vseh sedanjih in prihodnjih programov;

Evropsko visokošolsko izobraževanje in bolonjski proces

44. poudarja, da je nujno začeti nov, konstruktivnejši dialog med vsemi udeleženci v bolonjskem procesu, v katerem bi zbrali izkušnje iz uspehov in težav, da bi ga nadalje izboljšali;
45. poziva Komisijo, naj razširi teme, na katere se osredotoča agenda za posodobitev univerz, in obnovi prednostne naloge, da bodo ustrezale novim izzivom, kot so socialna razsežnost visokega šolstva, spodbujanje na učenca osredotočenega učenja in podpora državam članicam pri doseganju 40-odstotne referenčne vrednosti;
46. je trdno prepričan, da je neodvisnost univerz nujna, hkrati pa poudarja, da imajo tudi odgovornost do družbe; poziva države članice, naj vlagajo v prenovu in modernizacijo visokošolskega izobraževanja;
47. poudarja, da je nujno najti ravnovesje med sistemi visokošolskega izobraževanja ter potrebami gospodarstva in družbe na splošno, ter jih medsebojno povezati z ustreznimi učnimi načrti, ki bodo ljudem zagotavljali veščine in sposobnosti, potrebne v družbi in gospodarstvu prihodnosti;
48. poziva države članice, regije in lokalne oblasti, naj podpirajo in krepijo sodelovanje med univerzami, središči za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter zasebnim sektorjem, da se okrepi dialog med univerzami in podjetji ter zagotovi boljše usklajevanje med vsemi tremi osmi trikotnika znanja, in sicer raziskovanjem, izobraževanjem in inovacijami;
49. poudarja pomen programov za financiranje raziskav in razvoja, ki obstajajo znotraj okvirnega programa za raziskave in razvoj ter kohezijske politike, in pomen boljšega usklajevanja z izobraževalnimi ukrepi; meni tudi, da je čezmejno sodelovanje ključnega pomena za uspeh programa Mladi in mobilnost; zato poziva zainteresirane strani, naj v celoti izkoristijo priložnosti, ki so na voljo v okviru cilja ozemeljskega sodelovanja znotraj kohezijske politike;
50. poudarja pomen prožnejših izobraževalnih struktur, na primer odprtih univerz, in krepitev rabe interneta v visokošolskem izobraževanju, tako da bi vsi mladi imeli dostop do kakovostnega izobraževanja na višji stopnji in da pri tem ne bi bil nihče prikrajšan zaradi oddaljenosti ali neugodnega urnika; meni, da je zaradi poznega vstopa mladih na trg delovne sile in zaradi težav pri zagotavljanju vzdržnosti sistemov socialne varnosti

izredno pomembno, da se zagotovijo ustrezni pogoji za združevanje zaposlitve in študija;

51. spodbuja univerze, naj svoje programe in strukture približajo posebnim potrebam trga dela, upoštevajo potrebe podjetij, ko razvijajo učne načrte, in zastavijo nove metode sodelovanja z zasebnimi in javnimi gospodarskimi družbami s spodbujanjem ustanavljanja javno-zasebnih partnerstev in sponzorstev ob hkratnem spodbujanju in podpiranju podjetništva mladih;
52. poudarja, da morajo univerze razviti programe, ki bodo med študenti spodbujali podjetništvo prek programov usposabljanja in z vzpostavitvijo stičnih točk s finančnimi akterji, ki bi jih zanimalo podpiranje inovativnih projektov;
53. poudarja, kako pomembno je spodbujati podjetništvo in mladim pomagati pri ustanavljanju lastnih podjetij ter spodbujati in širiti program Erasmus za mlade podjetnike; zato priporoča izvedbo kampanje obveščanja EU v izobraževalnih ustanovah, ki bi zajemala podjetništvo, začetni kapital, obdavčenje novo ustanovljenih podjetij in stalno podporo pri usposabljanju;
54. poziva Komisijo, naj vzpostavi zbirko podatkov o inovativnih projektih, ki bo olajšala izmenjavo primerov dobre prakse med že preizkušenimi projekti s strani držav članic in univerz, da se pomaga vzpostaviti povezava med diplomanti in podjetji ter da se zagotovi neposreden dostop diplomantov do sveta dela;
55. priznava vrednost štipendij, ki jih študentom ponujajo zasebna podjetja;
56. predlaga, naj Komisija namesto svetovnega sistema za razvrščanje univerz uvede na podatkih temelječ sistem o programih evropskih univerz, ki bi med drugim javnosti redno poročal o zaposljivosti študentov in možnostih za mobilnost za vsak program;
57. poziva Komisijo, naj stori vse potrebno za dokončanje evropskega raziskovalnega prostora, kar bo omogočilo večjo podporo za mobilnost mladih raziskovalcev, s tem pa spodbudilo evropsko odličnost na področju raziskovanja;
58. meni, da morajo države članice zagotoviti, da bo mladim moškim in ženskam na voljo pravičen sistem štipendij za dostop do visokošolskega izobraževanja, ki bo preprečeval ponoven pojav neenakosti, s posebnim poudarkom na terciarnem izobraževanju;

Poklicno izobraževanje in usposabljanje

59. poziva države članice, naj posodobijo in izboljšajo privlačnost in kakovost poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tako da bo bolj prilagojeno sedanjim in prihodnjim potrebam spreminjajočega se trga dela, ki bo leta 2020 zahteval nova znanja in spretnosti, potrjene z diplomami, ki bi jih morale vzajemno priznavati vse države članice; v zvezi s tem poudarja velik uspeh dualnih izobraževalnih sistemov v nekaterih državah članicah;
60. poudarja, da je za preprečevanje brezposelnosti mladih bistvenega pomena prilagoditev izobraževalnih sistemov in sistemov poklicnega usposabljanja potrebam po znanjih na trgu dela v prihodnje; zato mora biti prehod iz šolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali visokošolskega izobraževanja v poklicno življenje bolj pripravljen in mora nastopiti neposredno po izobraževanju ali usposabljanju; meni, da je

treba spodbujati boljše sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami, mladinskimi organizacijami, različnimi sektorji trga dela in delodajalci, na primer tako, da strokovnjaki z različnih področij pripravijo predavanja ali seminarje ter študente seznanijo z njihovim prihodnjim delom;

61. zato izpostavlja velik pomen učinkovitega izvajanja pobude „evropsko jamstvo za mlade“, ki mora postati orodje za dejavno vključevanje v trg dela; poudarja, da države članice doslej še niso sprejele prepričljivih zavez glede izvajanja pobude „evropsko jamstvo za mlade“, in jih poziva, naj to čim prej storijo;
62. meni, da je mobilnost za pridobivanje novih znanj in veščin močno orodje za izboljšanje veščin in sposobnosti, osebni razvoj in aktivno državljanstvo mladih; meni, da je treba spodbujati prostovoljno mobilnost za vse mlade v okviru šolskega in poklicnega izobraževanja, nadaljnega usposabljanja in visokošolskega izobraževanja, ne glede na njihove finančne razmere, socialno in etično ozadje, vrsto izobraževanja ali usposabljanja, v katerega so vključeni, invalidnost, zdravstvene težave ali geografske razmere, poleg tega pa jih je treba spodbujati s strokovnim usmerjanjem in svetovanjem, ki je na voljo v celotnem procesu;
63. poudarja, da mobilnost ne sme povzročiti zniževanja socialnih standardov v državi gostiteljici; poudarja pomen, ki ga ima za povečanje mobilnosti vzajemno priznavanje šolske, poklicne in univerzitetne izobrazbe ter kvalifikacij iz nadaljnega usposabljanja, pridobljenih v EU;
64. poziva k ustreznemu izvajanju evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), evropskega okvira kvalifikacij (EQF) ter evropskega sistema zbiranja in prenašanja kreditnih točk v visokošolskem izobraževanju (ECTS); jasno navaja, da je treba zagotoviti potrdilo o vzajemnem priznanju v 12 mesecih od pridobitve kvalifikacije; poudarja, da je Parlament redno obveščen s pomočjo kazalnikov mobilnosti;
65. poudarja, da je pomembno podpirati in dodatno krepiti mobilnost na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno z vajeništvom, ter študentom in vajencem na poklicnem izobraževanju in usposabljanju v tujini nuditi informacije, svetovanje, vodenje in strukture, ki jih bodo gostile; posebej poudarja, da je treba oblikovati partnerstva med izobraževalnimi središči in poslovnimi organizacijami, da se zagotovijo visokokakovostne možnosti za mobilnost in da te postanejo sestavni del izobraževalne poti;
66. izpostavlja težave, s katerimi se soočajo študenti med prehodom s poklicnega izobraževanja in usposabljanja na visokošolski študij, in poudarja, da se morajo izobraževalne ustanove prilagoditi, da bi olajšale ta prehod;
67. poudarja, da lahko poklicno ter visokošolsko izobraževanje in usposabljanje izboljšata motiviranost in optimizem mladih ter jim pomagata pri izgradnji samozavesti;

Prehod z izobraževanja in usposabljanja na zaposlitev

68. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo prostovoljno delo, tako da mu denimo zagotovijo trdno pravno podlago in priznavanje v okviru delovne dobe, tako da postane

primerna možnost za mlade, zlasti ko so brezposelni;

69. odločno poudarja, da je nemoten vstop mladih na trg dela odvisen predvsem od posodobitve ustanov za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter univerz (tudi njihovih učnih načrtov), ki morajo zagotoviti, da se bo kakovost izobraževanja ujemala s potrebami na trgu dela;
70. poudarja, da je pomembno univerzitetne urnike prilagoditi študentom, ki so že vstopili na trg dela in želijo hkrati tudi študirati;
71. poudarja, da morajo imeti mladi, ki delajo, dostop do poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kar bi jim omogočilo več usposabljanja med delom, ter da je treba spodbujati stalno usposabljanje, vseživljenjsko učenje in poklicni razvoj od vstopa v poklicno življenje; države članice pa je treba pozvati, naj vzpostavijo neodvisne sisteme za svetovanje o nadaljnjem usposabljanju, da bi tako nadaljnje usposabljanje postalo norma;
72. poudarja, da visoka kakovost začetnega šolskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja v vseh panogah in poklicih povečuje možnosti mladih za delovna mesta in podjetjem zagotavlja dotok usposobljenih delavcev; poziva države članice, naj ustanovijo ustrezne nadzorne organe, da se zagotovi tako izobraževanje in usposabljanje;
73. odločno podpira cilj EU, da 40 % mladih dokonča terciarno ali enakovredno (to je visoko in poklicno) izobraževanje;
74. poudarja, da so instrumenti usmerjanja pomembni za mlade ljudi, saj jim pomagajo pri izobraževalnih in poklicnih izbirah od osnovnošolske do visokošolske ravni izobraževanja in usposabljanja, zaradi katerih bo njihov prehod v dejavno poklicno življenje lažji; meni, da je treba okrepiti usposobljenost domačega in socialnega okolja mladih ter šole za poklicno usmerjanje in iskanje zaposlitve; meni, da je v ta namen v številnih primerih potrebna tudi individualna usmerjena podpora v obliki spremljanja pri odločanju za poklic in vstop na trg dela;
75. poziva ustanove terciarnega izobraževanja, naj v študijske programe uvedejo ustrezno plačano visokokakovostno pripravništvo, da bi mladim omogočili, da se pripravijo na delovno življenje ter še posebej da dostopajo do delovnih mest, za katera je potrebna visoka stopnja usposobljenosti; poudarja, da ta pripravništva ne smejo nadomestiti pravih zaposlitev, da morajo nuditi ustrezno plačilo in socialno varstvo, pa tudi da mora trg dela takšna pripravništva priznavati; poziva države članice, naj razvijajo politike, ki bodo spodbujale zaposlovanje mladih;
76. poziva Komisijo, naj na evropski ravni spodbuja pobude, da se pripravništvo na področjih socialne varnosti prizna kot del delovne dobe, kot že velja v nekaterih državah članicah;
77. meni, da je pomembno podpirati pobude zasebnega sektorja, ki so usmerjene v mlade in namenjene ustvarjanju delovnih mest in zagotavljanju socialne vključenosti;
78. poudarja, da je treba za poglobitev evropskega povezovanja kot glavno orodje uporabiti evropsko zgodovino in kulturo;

79. meni, da lahko visokokakovostni sistemi izobraževanja in usposabljanja pomagajo povečati možnosti mladih, da najdejo službo, ki jih bo izpolnjevala, kar bo posledično okrepilo zaupanje mladih v prihodnost, spodbudilo njihovo ustvarjalnost in s tem prispevalo k blaginji družbe;
80. priznava vlogo lokalnih in regionalnih organov na področju usposabljanja in mobilnosti; meni, da bi morali njihove pristojnosti in izkušnje obravnavati kot dopolnilne k ukrepom EU; poudarja, da bo morala EU, če bo želela doseči zastavljene cilje, razviti partnerski pristop, zlasti v odnosu do lokalnih in regionalnih organov;

Stanje na področju zaposlovanja mladih

81. poudarja, da je stanje na področju zaposlovanja mladih odvisno od splošnih ekonomskih politik; poziva države članice k preusmeritvi v naložbe in ustvarjanje delovnih mest; poudarja, da varčevalni ukrepi, kot je zmanjšanje porabe v izobraževanju in pri ustvarjanju delovnih mest, ne bodo v pomoč mladim ter bi lahko bili v dolgoročnem smislu škodljivi za družbo in gospodarstvo;
82. poudarja, da je treba tesneje povezati vodilne pobude za odpravo brezposelnosti, kot sta pobuda Mladi in mobilnost ter pobuda Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta; meni, da morajo biti socialni partnerji, predstavniki gospodarstva, lokalni in regionalni organi ter mladinske organizacije vključeni v razvoj trajnostne strategije za zmanjšanje brezposelnosti mladih, pri čemer morajo biti znanja, odražena s formalnimi in neformalnimi kvalifikacijami v skladu z evropskim okvirom kvalifikacij ter pridobljena v okviru formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja, vzajemno formalno priznana in potrjena v vsej EU;
83. poudarja, da je zaradi gospodarske in finančne krize brezposelnost mladih – ki po navedbah Mednarodne organizacije dela ni posledica visokih dohodkov in drugih stroškov dela, pravice do soodločanja in standardov socialne zaščite – postala velik izziv po vsej Evropski uniji, ki ga Unija in države članice doslej niso obravnavale v zadostni meri; poudarja, da pomeni brezposelnost v mladosti za posameznika zelo veliko tveganje za revščino v dolgoročnem smislu; poudarja, da so potrebna kakovostna delovna mesta, da se mladi ne bi znašli v kategoriji revnih zaposlenih;
84. poudarja, da bi morale pogodbe o zaposlitvi in pripravništvu zagotavljati socialne pravice vsem od prvega dne pogodbe; zavrača vsak predlog za odmik od tega načela; poudarja, da se ne sme skrajševati odpovednih rokov, določila iz kolektivne pogodbe in zakonska določila morajo veljati enako kot za redno zaposlene ter da mora od prvega delovnega dne veljati neomejena pravica soodločanja in svoboda združevanja;
85. poziva k okviru EU, ki bo skladno z načelom subsidiarnosti določal pravice in zaščito za netipične in negotove oblike zaposlitve;
86. poudarja, da je treba mlade zaščititi pred diskriminacijo na delovnem mestu, zlasti zaradi starosti in delovnih izkušenj, kar bi dosegli z učinkovitim izvajanjem Direktive št. 2000/78/ES; poziva vse države članice, naj oblikujejo nacionalno strategijo za reševanje brezposelnosti mladih;

87. poudarja, da je glavna skrb mladih biti samostojen, imeti dostop do zdravstvene oskrbe in primerne bivališča po razumni ceni, ob tem pa imeti tudi možnosti za usposabljanje, delo in osebni razvoj; zato poziva države članice, naj odpravijo diskriminacijo na podlagi starosti pri dostopu do sistemov socialne varnosti;
88. znova poudarja pomen konkretnih in preverljivih ciljev, povezanih z ustreznimi finančnimi sredstvi, pri uresničevanju strategije EU 2020 in integriranih smernic za zmanjševanje brezposelnosti mladih; poudarja, da se morajo v ta namen države članice v svojih nacionalnih programih reform zavezati, da bodo zvišale stopnjo zaposlenosti mladih med 15. in 25. letom za 10 % do leta 2014 in da bodo zvišale stopnjo zaposlenosti mladih (tistih izven izobraževanja) na 75 % do leta 2020;
89. meni, da si je glede na to, da bo približno 35 % vseh delovnih mest, ki bodo na voljo do leta 2020, zahtevalo visoko izobrazbo skupaj s prilagodljivostjo in inovativnostjo, treba intenzivno prizadevati za to, da se delež trideset- do štiriintridesetletnikov z univerzitetno ali primerljivo izobrazbo zviša na najmanj 40 %;
90. priznava, da so za izvajanje integriranih smernic odgovorne države članice, Komisija pa jih mora podpirati in nadzirati dejavnosti na nacionalni ravni z uporabo odprte metode usklajevanja; meni, da bi bilo treba spremljati ciljne skupine in kazalnike, ki jih v pobudi predlaga Komisija, ter da bi bilo treba napredek pri uresničevanju meriti z jasnimi kazalniki;
91. meni, da morajo države članice sprejeti ukrepe, s katerimi bi zagotovile čim več informacij ter možnosti izbire in usposabljanja, da bi tako mladim pomagale uresničiti njihov potencial, vendar je trdno prepričan, da lahko to najbolje opravijo osebe na terenu, ki delujejo na lokalni ravni v državah članicah;
92. meni, da je treba nadalje razviti kakovostne storitve kariernega in poklicnega svetovanja; poudarja pomembnost vključevanja socialnih partnerjev v snovanje, organizacijo, izvedbo in financiranje teh storitev, da bi zagotovili ustreznost in učinkovitost glede na potrebe trga dela;
93. poudarja, kako pomembno je, da podjetja v okviru svoje družbene odgovornosti mladim pomagajo pri utemeljeni izbiri poklica in pri tem upoštevajo potrebe nacionalnega in evropskega trga dela, ter poudarja, da bi lahko take pobude spremljala strokovna praksa;
94. meni, da odločitve o izbiri poklica še vedno močno temeljijo na spolu in da je to dejavnik, ki prispeva k neenakosti med spoloma; poudarja, da ima to vpliv tako na brezposelnost med ženskami kot na revščino; poudarja, da je treba tako diskriminacijo na podlagi spola odpraviti;
95. poudarja, da je treba uvesti ukrepe za prikaz celostne slike možnosti izobraževanja in usposabljanja ter kasnejše izbire poklica, na primer s pomočjo svetovalcev za enakost, ter da je treba deklice že zgodaj usmerjati zlasti v matematične, informacijske, naravoslovne in tehnične predmete ter na področja strateškega pomena za poklicni razvoj, dečke pa v učiteljske, negovalne in socialne poklice, in jih pri tem podpirati;
96. poudarja, da je glede na pomanjkanje usposobljene delovne sile v prihodnje treba uvesti

specifične ukrepe ter spodbujati potencial deklet in žensk zlasti z usmerjenimi programi za podporo, ki bi dekleta usmerjali v naravoslovne in tehnične poklice;

97. pozdravlja vse večjo vlogo Evropske investicijske banke pri pripravi programov financiranja za študente, pa tudi pri podpori mladim pri ustanavljanju lastnih podjetij; meni, da mora Evropska investicijska banka sprejeti še pomembnejšo vlogo, tako da bo usmerjeno vlagala na področja z visoko dodano vrednostjo za države članice in zlasti v tista podjetja, ki si najbolj prizadevajo za zaposlovanje mladih in jim nudijo visokokakovostno usposabljanje;
98. poudarja, da je treba mlade s slabimi možnostmi za začetek poklicne kariere, zlasti mlade, ki niso zaposleni ali vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, podpreti ali jih celo voditi z upoštevanjem njihovih individualnih potreb in pri tem pozornost nameniti njihovem boljšemu vključevanju na trg dela ter boljšemu dostopu do kakovostnih delovnih mest;
99. meni, da so lahko prosta javno financirana vajeniška mesta in standardiziran sistem pomoči pri usposabljanju eden od učinkovitih instrumentov za vključevanje posebej prikrajšanih mladih na trg dela;
100. vendar poudarja, da je bistvenega pomena prvo vključevanje na trg dela ter da bi morali biti vsi ukrepi za vključevanje usmerjeni k omogočanju dostopa do rednega trga dela že od zgodnjih faz dalje in da bi jih morali spremljati podporni ukrepi, osredotočeni na potrebe posameznikov;
101. poudarja specifične težave, s katerimi se srečujejo revni mladi v času bivanja v tujini zaradi finančnih in jezikovnih omejitev, v nekaterih primerih pa tudi diskriminacije; je prepričan, da je treba finančno podpreti zlasti potrebe najbolj prikrajšanih;
102. poudarja pomen ustvarjanja zaposlitvenih možnosti za mlade invalide z oblikovanjem ustrezno prilagojenih programov usposabljanja ter spodbujanjem k večjemu številu zaposlitvenih podpor za to pomembno skupino mladega prebivalstva, da bi jim pomagali do boljše vključenosti in doseganja svojih potencialov v družbi;
103. poziva države članice in Komisijo, naj podprejo kampanje obveščanja o možnostih izobraževanja in usposabljanja za mlade invalide, kot je projekt izmenjave v okviru Evropskega invalidskega foruma in študentske mreže Erasmus;
104. poudarja, da delovni program Eurofounda 2009–2012 vključuje poseben projekt Dejavno vključevanje za mlade invalide ali mlade z zdravstvenimi težavami, in opozarja na osrednjo vlogo izobraževalnih središč, ki mladim invalidom in tistim, ki so odraščali v institucionalni oskrbi, nudijo usposabljanja za pridobitev socialnih in poklicnih veščin; zahteva podporo za razvoj in koriščenje teh izobraževalnih središč, kjer je to potrebno;
105. poudarja, da je treba sprejeti ukrepe, ki bodo temeljito osvetlili razmere na nacionalni in evropski ravni glede mladih, ki niso zaposleni in niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicam opredeli vzroke za marginalizacijo mladih ter priporoči načine za njihovo ponovno vključitev, pa tudi naj sprejme ukrepe za preprečevanje tega problema, in sicer z uresničitvijo ustreznih ciljev v

naslednjih desetih letih na področju zaposljivosti in konkurenčnosti evropske delovne sile in z zmanjšanjem deleža oseb, ki predčasno opustijo šolanje;

106. poudarja, da so pripravništva primerno sredstvo za pravo izbiro poklicne poti na vseh stopnjah izbiranja poklica; poudarja, da je treba zanje določiti minimalne standarde, kot sta dohodek ter socialne pravice, vključno z ureditvijo socialne zaščite in socialne varnosti, da bi izboljšali kakovost pripravništva in zagotovili njegovo izobraževalno vrednost;
107. ponovno izjavlja, da pripravništvo ne sme nadomestiti pravega delovnega mesta in mora biti strogo časovno omejeno; poudarja, da je nujno potreben pravno zavezujoč evropski okvir kakovosti za pripravništva, ki bi vključeval vse oblike izobraževanja in usposabljanja, da preprečili izkoriščanje pripravnikov, in da bi morala Komisija predstaviti akcijski načrt s časovnim razporedom in opisom, kako se bo ta okvir kakovosti izvajal;
108. pozdravlja pobudo Tvoja prva zaposlitev EURES za spodbujanje poklicne mobilnosti, ki bi morala biti tesno povezana z evropskim sistemom za spremljanje ponudbe delovnih mest, tako da bi delojemalci in delodajalci imeli pregleden in celosten pregled trga dela EU, prosta mesta pa bi čim prej zapolnile usposobljene osebe; poudarja pa, da to ne sme privedi do bega možganov iz določenih delov Evropske unije;
109. poudarja, da so za uspešno odpravo brezposelnosti mladih in podporo vključujoči rasti nujno potrebni usklajeni ukrepi za dejavni trg dela na ravni EU, kot so javno financirani delovni programi za mlade ter ustvarjanje novih trajnostnih in dobrih ter ustrezno plačanih delovnih mest ter novih podjetij, pa tudi spodbujanje podjetniške kulture v šolah, spodbude za sprožanje novih pobud, tehnična podpora za ustanovitelje podjetij, poenostavitev upravnih postopkov za njihovo pospešitev, storitvena omrežja na lokalni ravni za omogočanje upravljanja ter povezave z univerzami in raziskovalnimi središči za spodbujanje inovativnih izdelkov in postopkov, priznavanje prostovoljnega dela kot delovnih izkušenj ter spodbujanje podjetništva;
110. poudarja pomembnost neformalnega in priložnostnega učenja ter izobraževanja, pa tudi prostovoljnega dela, za razvoj mladih; poudarja, da pridobljene veščine mladim ne nudijo le možnosti za vstop v svet dela, temveč jim tudi omogočajo, da so dejavno vključeni v družbo in prevzamejo odgovornost za svoja življenja;
111. poudarja, da končni cilj pobude Mladi in mobilnost ni zgolj izboljšati evropske izobraževalne sisteme in zaposljivost mladih, ampak tudi ustvariti družbeno okolje, v katerem bodo lahko vsi mladi uresničili svoje zmožnosti in želje;

o

o o

112. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Mladi in mobilnost je ena izmed sedmih glavnih pobud strategije Evropa 2020, ki jo je izoblikovala Komisija in ki spodbuja pametno, trajnostno in vključujočo gospodarsko rast. Zajema 28 ključnih dejavnosti in konkretnih ukrepov, ki bi izboljšali izobraženost in usposobljenost mladih prek mobilnosti in jim olajšali prehod iz izobraževalnega sistema na trg dela. To je še posebno pomembno danes, ko je treba mladim, ki so med socialnimi skupinami, ki jih je svetovna finančna kriza najbolj prizadela, hkrati pa so najmanj krivi za njen nastanek, pomagati pri njihovem vstopu na trg dela, da bi se zagotovila njihova prihodnost in spodbudilo gospodarstvo. Mladi bodo v prihodnosti tisti, ki bodo sprejemali odločitve, zato je bistveno, da lahko danes razvijejo sposobnosti, spretnosti in znanje, ki jim bodo v prihodnje omogočali, da dejavno prispevajo k rasti in trajnostni prihodnosti Evropske unije v prihajajočih letih in da dosežejo strateške cilje rasti EU.

Pobuda želi do leta 2020 uresničiti glavne cilje strategije Evropa 2020 za zmanjšanje deleža tistih, ki zgodaj opustijo šolanje s 15 na 10 %, in povečanje deleža ljudi s terciarno izobrazbo z 31 na 40 %. Mladim zaradi zgodnjega opuščanja šolanja grozita brezposelnost in življenje v revščini, kar povzroča visoke socialne in ekonomske stroške. Trenutno ima 14,4 % mladih v EU v starostni skupini 18–24 let manj kot srednješolsko izobrazbo in se ne udeležuje nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja. Poleg tega je približno 21 % mladih v EU brezposelnih.

Pobuda Mladi in mobilnost se osredotoča na mobilnost pri študiju, je pa treba zagotoviti, da je tako pridobljena izobrazba v skladu s potrebami na trgu dela in da jim bo dala spretnosti in znanje, ki jih potrebujejo. Po ocenah bo do leta 2020 35 % služb zahtevalo visokošolsko izobrazbo (v primerjavi s sedanjimi 29 %), kar pomeni 15 milijonov delovnih mest več. Pobuda Mladi in mobilnost si prizadeva povečati mobilnost mladih tako, da poskuša vsem mladim zagotoviti možnost, da do leta 2020 študirajo na tujem. Mobilnost je pomembna za spoznavanje drugih kultur, pa tudi za boljše razumevanje lastne kulture. Manj kot tretjina prebivalstva EU ima visokošolsko izobrazbo, kar v primerjavi z ZDA, kjer je 40 % visoko izobraženih, in Japonske, kjer jih je 50 %, pomeni, da je treba to število povišati, da bi lahko bili bolj konkurenčni v nenehno rastočem svetovnem gospodarstvu.

Ta strategija si prizadeva povečati mobilnost za vse mlade ljudi, ne samo za tiste, ki se izobražujejo na visokošolski ravni. Visokokakovostno izobraževanje in usposabljanje, na katerega se je EU osredotočila leta 2002 v okviru kopenhavnskega procesa, je bistveno za doseganje sedanjih potreb spreminjajočega se trga dela. Pobuda Mladi in mobilnost bo izboljšala mobilnost mladih ljudi v okviru poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kar bo dodatno prispevalo k zmanjšanju brezposelnosti.

Države članice EU so že pokazale pripravljenost za skupno delo, da bi dosegle pametno, trajnostno in vključujočo gospodarsko rast z izvajanjem strategije Evropa 2020. Bistveno je, da nadaljujejo s tem delom, da bi evropski mladini zagotovile, da ne bo prikrajšana za možnosti osebnega razvoja in prispevka h krepitvi prihodnje blaginje v Evropski uniji.

To poročilo se prvotno osredotoča na izobraževalne vidike pobude Mladi in mobilnost, ki imajo za cilj zmanjšanje zgodnjega opuščanja šolanja, povečanje števila ljudi s terciarno

izobrazbo, večjo privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter večje priznavanje neformalne izobrazbe in priložnostnega učenja. Pobuda Mladi in mobilnost je posebna politična strategija za mlade, ki spodbuja obstoječe programe in vsebuje ključne nove ukrepe za prihodnja leta, ki bodo izboljšali obstoječe strukture in gradili na uspehu obstoječega strateškega okvira.

Splošne ugotovitve

Zaenkrat ni dodatnih proračunskih sredstev, namenjenih pobudi Mladi in mobilnost. Da ta nova strategija ne bi obstajala samo kot koncept, je bistveno, da se ji vse **države članice zavežejo** s finančno podporo in z izvajanjem na nacionalni ravni, ter da bodo zanj namenjena sredstva iz **proračuna EU**. Države članice morajo na to gledati kot na **dolgoročno naložbo**, ne samo v izobrazbo mladih ljudi, ampak tudi v prihodnji napredek posameznih držav in EU kot celote. Zelo pomembno je, da se pobuda Mladi in mobilnost neločljivo poveže s splošno strategijo za rast, da bi pritegnila zadostna sredstva in politično udeležbo. Poleg financiranja pobude Mladi in mobilnost je bistveno, da imajo **obstoječi programi**, kot so Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Gruntvig, Mladi v akciji in Marie-Curie še naprej finančno in politično podporo. Ti programi so že pokazali zelo dobre rezultate in je njihov nadaljnji razcvet bistven.

Mladi so ključni element pobude Mladi in mobilnost, zato jih je treba vključiti v celoten proces te pobude, poleg tega pa sami najbolj poznajo vprašanja, ki jih zadevajo. Sodelujejo naj tudi v **strukturiranem dialogu** z EU, ki bo pripomogel k spodbujanju in promociji aktivnega državljanstva. To vključuje postopke posvetovanj, izvajanje strategije in z njo povezanih programov, oceno njene učinkovitosti in predloge za prihodnje izboljšave. Poleg tega je civilna družba imela in še ima pomembno vlogo na področju problematike mladih v EU, zato bi morale Unija in države članice tesno sodelovati s temi organizacijami, da bi si pridobile njihovo znanje in izkušnje ter zagotovile, da se ne bi po nepotrebnem podvajalo sedanjih prizadevanj.

Mobilnost

Medtem ko se izraža naklonjenost spodbujanju mobilnosti mladih v pobudi Mladi in mobilnost, je jasno, da je treba **premagati praktične ovire in prepreke za mobilnost**, kot je prikazano v zeleni knjigi o učni mobilnosti. Sem spadajo težave z vizumi, različnimi jeziki pri zdravstveni dokumentaciji, prenosljivostjo šolnin za mlade, ki gredo v tujino, in dejstvo, da bodo morda potrebovali dodatno finančno pomoč, če se bodo preselili v države z visokimi stroški, kot sta Švedska in Danska. Še bolj bi bilo treba spodbujati **priznavanje obdobja v tujini in kvalifikacij iz drugih držav EU**. Poleg tega je znano, da se **invalidi** spopadajo z več ovirami za mobilnost kot drugi, in da bi jim zagotovili enake možnosti, je treba vzpostaviti dodatne mehanizme. Dodatno pomoč bi bilo treba nuditi tudi **študentom z družinami** (na primer z otroki), da bodo lahko premagali izredne izzive, s katerimi se bodo soočili v okviru mobilnosti na področju izobraževanja.

Študentska mobilnost sicer učinkuje zelo pozitivno na udeležence, je pa tudi znano, da ima lahko škodljive posledice, če je slabo organizirana (na primer negativno dojetje nove kulture, osamljenost, domotožje itd.), zato je treba mladim udeležencem v prvi vrsti zagotoviti **visokokakovostno mobilnost**. Poleg tega je glavni poudarek v pobudi Mladi in mobilnost na

mobilnosti mladih pri terciarnem izobraževanju, čeprav bi bilo treba nameniti pozornost tudi **mobilnosti srednješolcev** ter državam članicam, mladim in njihovim staršem bolj promovirati programe, kot je Comenius. Madžarsko predsedstvo bo v svojem mandatu namenilo pozornost tudi mobilnosti in to priložnost bi morali izkoristiti, da bi mobilnost postala osrednje vprašanje v razpravi.

Neformalno izobraževanje in udeležba mladih

Medtem ko je po celem svetu v tem času brezposelnost med mladimi pereče vprašanje, s katerim se je treba odločno spopasti, se ne sme pozabiti, da je mobilnost več kot samo vstopanje na trg dela; zelo pomembna je tudi na področju **neformalnega izobraževanja**, ki posledično mladim omogoča razvijanje pomembnih sposobnosti in spretnosti. Kakovostna mobilnost je bistvena, da bi uresničili cilje za **medkulturno učenje, osebni razvoj in večjezičnost** mladih, s pobudo Mladi in mobilnost pa bi morali zagotoviti, da bo tem vidikom namenjena ustrezna pozornost in podpora. **Učenje jezikov**, zlasti v zgodnjem življenjskem obdobju, ogromno prispeva k uspešni mobilnosti, pa tudi k uspešnemu razvoju drugih veščin in sposobnosti.

Pobuda Mladi in mobilnost je usmerjena v zaposlitev kot končni rezultat, dejansko pa je zaposlitev povezana z izobraženostjo, pa tudi **udeležbo mladih in aktivnim državljanstvom**. Belgijsko predsedstvo je jasno izpostavilo pomen dela mladih in neformalnega izobraževanja. S pobudo Mladi in mobilnost je treba podpirati ta dva vidika. Poleg tega aktivna udeležba mladih povečuje možnosti za mobilnost in **sodelovanje v demokratičnem procesu**. Na zadnjih evropskih volitvah je bil namreč delež mladih volivcev, ki so bili na izmenjavi v okviru programa Erasmus, dvakrat večji kot delež tistih, ki na izmenjavi niso bili. Zato je treba v okviru obstoječih programov še naprej pozornost usmeriti v **aktivno državljanstvo, razvijanje ključnih sposobnosti, neformalno izobraževanje in spodbujanje evropske civilne družbe**.

Zgodnje opuščanje šolanja

Pobuda Mladi in mobilnost skuša uresničiti krovni cilj, to je zmanjšanje deleža mladih, ki zgodaj opustijo šolanje s 15 na 10 %. To je prav, vendar je treba tudi tistim, ki so zgodaj opustili šolanje, zagotoviti možnosti, da se **v kasnejšem življenjskem obdobju ponovno začnejo izobraževati**, s čimer bi vsem ljudem v prihodnje zagotovili obete za socialno mobilnost.

Visokošolsko izobraževanje in bolonjski proces

Bolonjski proces se je v glavnem pozitivno izkazal za mlade in njihove potrebe po izobraževanju, čeprav je bilo storjenih nekaj napak pri njegovem oblikovanju in izvajanju (pri čemer je bilo pridobljenih veliko izkušenj), ter bi ga bilo treba izvajati tudi v prihodnje. Trg dela se je nedavno zelo spremenil, zato se morajo izobraževalni sistemi nujno prilagoditi potrebam in zahtevam trga. Spodbujati in promovirati je treba **okrepljeno in kakovostno sodelovanje med visokošolskimi izobraževalnimi ustanovami in poslovnim svetom**, da bi zagotovili, da bodo mladi pridobili izobrazbo, ki ustreza znanju, veščinam, sposobnostim in izkušnjam, ki jih bodo potrebovali pri iskanju zaposlitve. Visokošolska izobrazba danes tudi preveč temelji na teoretičnem znanju, ki je sicer pomembno, vendar je za mlade bistveno tudi,

da si pridobijo več **praktičnega znanja in izkušenj s kakovostnim obveznim pripravištvom** (ki bi morale imeti pravni status in biti plačano, da se zagotovi vključevanje mladih iz vseh socialno-ekonomskih okolij, ter ne bi smelo biti zgolj nadomestilo za stalno zaposlitev). Poleg tega bi bilo treba bolj spodbujati in podpirati **podjetništvo v visokošolskem izobraževanju**.

Poklicno izobraževanje in usposabljanje

Potrebe trga dela niso pomembne samo za mlade z univerzitetno izobrazbo, priznati je treba tudi velik pomen poklicnega izobraževanja in usposabljanja za uspešen prehod iz izobraževanja v poklicno življenje ter spodbujati **mobilnost za vso mladino**. Poklicnemu izobraževanju in usposabljanju se pogosto ne nameni dovolj pozornosti, čeprav bi bilo to včasih nujno, da bi mu **povečali ugled in priznanje** in bi bilo bolj privlačno za mlade. Za mlade študente, ki so na poklicnem izobraževanju in usposabljanju v tujini, morajo biti na razpolago ustrezne podporne strukture. Bolj bi bilo treba spodbujati program **Leonardo da Vinci**, da bi se povečala njegova prepoznavnost in število udeležencev.

Družbena udeležba ljudi je močno povezana s stopnjo njihove izobrazbe. Prepogosto pri **politični udeležbi in aktivnem državljanstvu** med mladimi prevladujejo univerzitetni študenti. Zato bo spodbujanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter povečanje njegovega priznanja pripomoglo k temu, da bo več mladih, ki izhajajo iz različnih okolij in imajo različne izkušnje, pridobilo samozavest in sposobnosti za aktivno državljanstvo in jih bodo bolj zanimala politična vprašanja, ki vplivajo na njihovo življenje.

Zaključek

Za mobilnost na področju izobraževanja je najpomembnejše, da se zagotovi visoka kakovost, hkrati pa omogoči dostop vsem mladim. Zato bi morala EU spodbuditi več držav članic k podpisu Listine kakovosti za mobilnost, ki jo je predložila Komisija.

21.3.2011

MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE

za Odbor za kulturo in izobraževanje

o pobudi „mladi in mobilnost“: okvir za izboljšanje sistema splošnega in poklicnega izobraževanja v Evropi
(2010/2307(INI))

Pripravljalnica mnenja: Jutta Steinruck

(*) Postopek s pridruženim odborom - člen 50 poslovnika

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za kulturo in izobraževanje kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da mora biti cilj vseh pobud usmeriti vse mlade, da se uspešno vključijo v družbo, in jih stalno pripravljati za Evropo prihodnosti, kar pomeni vsem mladim dati tudi priložnosti, da sodelujejo v družbenih dejavnostih in prispevajo k oblikovanju družbe, ter jim omogočiti uživanje koristi šolanja, visokega in neformalnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter nadaljnega usposabljanja s poudarkom na izpolnjevanju zahtev sodobne, konkurenčne, vključujoče in trajnostne družbe, da bi mladi lažje vstopili na trg dela; poudarja, da pri tem svet dela ne sme izgubiti nobenega od mladih, ki imajo iz različnih razlogov med šolanjem težave, temveč morajo biti ti mladi deležni usmerjene podpore; poudarja, da dostop do izobraževanja ne sme biti vprašanje socialnega ali finančnega položaja staršev; meni, da je posebno pomembna horizontalna mobilnost med ravnmi izobraževanja tako pri šolskem kot tudi pri poklicnem izobraževanju;
2. priznava vlogo lokalnih in regionalnih organov na področju usposabljanja in mobilnosti; meni, da bi morali njihove pristojnosti in izkušnje obravnavati kot dopolnilne k ukrepom EU; poudarja, da bo morala EU, če bo želela doseči zastavljene cilje, razviti partnerski pristop, zlasti v odnosu do lokalnih in regionalnih organov;
3. poudarja, da je stanje na področju zaposlovanja mladih odvisno od splošnih ekonomskih politik; poziva države članice k preusmeritvi v naložbe in ustvarjanje delovnih mest; poudarja, da varčevalni ukrepi, kot je zmanjšanje porabe v izobraževanju in pri

ustvarjanju delovnih mest, ne bodo v pomoč mladim ter bi lahko bili v dolgoročnem smislu škodljivi za družbo in gospodarstvo;

4. poudarja, da je treba zmanjšati predčasno opuščanje šolanja s posebnim poudarkom na področjih z omejenimi možnostmi;
5. poudarja, da je zaradi gospodarske in finančne krize brezposelnost mladih – ki po navedbah Mednarodne organizacije dela ni posledica visokih dohodkov in drugih stroškov dela, pravice do soodločanja in standardov socialne zaščite – postala velik izziv po vsej Evropski uniji, ki ga Unija in države članice doslej niso obravnavale v zadostni meri; poudarja, da pomeni brezposelnost v mladosti za posameznika zelo veliko tveganje za revščino v dolgoročnem smislu; poudarja, da so potrebna kakovostna delovna mesta, da se mladi ne bi znašli v kategoriji revnih zaposlenih; poudarja, da bi morale pogodbe o zaposlitvi in praksi zagotavljati socialne pravice vsem od prvega dne pogodbe; zavrača vsak predlog za odmik od tega načela; poudarja, da se ne sme skrajševati odpovednih rokov, določila iz kolektivne pogodbe in zakonska določila morajo veljati enako kot za redno zaposlene ter da mora od prvega delovnega dne veljati neomejena pravica soodločanja in svoboda združevanja; poziva k okviru EU, ki bo določal pravice in zaščito za netipične in negotove oblike zaposlitve ob spoštovanju načela subsidiarnosti; poudarja, da je treba mlade zaščititi pred diskriminacijo na delovnem mestu, zlasti zaradi starosti in delovnih izkušenj, kar bi dosegli z učinkovitim izvajanjem Direktive št. 2000/78/ES; poziva vse države članice, naj oblikujejo nacionalno strategijo za odpravo brezposelnosti mladih;
6. poudarja, da je glavna skrb mladih biti samostojen, imeti dostop do zdravstvene oskrbe in primerne bivališča po razumni ceni, ob tem pa imeti tudi možnosti za usposabljanje, delo in osebni razvoj; zato poziva države članice, naj odpravijo diskriminacijo na podlagi starosti pri dostopu do sistemov socialne varnosti;
7. znova poudarja pomen konkretnih in preverljivih ciljev, povezanih z ustreznimi finančnimi sredstvi, pri uresničevanju strategije Evropa 2020 in integriranih smernic za zmanjševanje brezposelnosti mladih; poudarja, da se morajo v ta namen države članice v svojih nacionalnih programih reform zavezati, da bodo zvišale stopnjo zaposlenosti mladih med 15. in 25. letom za 10 % do leta 2014 in da bodo zvišale stopnjo zaposlenosti mladih (tistih izven izobraževanja) na 75 % do leta 2020; meni, da si je glede na to, da bo približno 35 % vseh delovnih mest, ki bodo na voljo do leta 2020, zahtevalo visoko izobrazbo skupaj s prilagodljivostjo in inovativnostjo, treba intenzivno prizadevati za to, da se delež trideset- do štiriintridesetletnikov z univerzitetno ali primerljivo izobrazbo zviša na najmanj 40 %; priznava, da so za izvajanje integriranih smernic odgovorne države članice, Komisija pa jih mora podpirati in nadzirati dejavnosti na nacionalni ravni z uporabo odprte metode usklajevanja; meni, da bi bilo treba spremljati ciljne skupine in kazalnike, ki jih v pobudi predlaga Komisija, ter da bi bilo treba napredek pri uresničevanju meriti z jasnimi kazalniki;
8. meni, da je mobilnost za pridobivanje novih znanj močno orodje za izboljšanje znanj in veščin, osebni razvoj in aktivno državljanstvo mladih; meni, da je treba spodbujati prostovoljno mobilnost za vse mlade v okviru šolskega in poklicnega izobraževanja, nadaljnega usposabljanja in visokošolskega izobraževanja ne glede na finančne razmere,

socialno in etično ozadje, vrsto izobraževanja ali usposabljanja, v katerega so vključeni, ne glede na njihovo invalidnost, zdravstvene težave ali geografske razmere, poleg tega pa jih je treba spodbujati s strokovnim usmerjanjem in svetovanjem, ki je na voljo celotnem procesu; poudarja, da mobilnost ne sme povzročiti zniževanja socialnih standardov v državi gostiteljici; poudarja pomen, ki ga ima za povečanje mobilnosti vzajemno priznavanje šolske, poklicne in univerzitetne izobrazbe ter kvalifikacij iz nadaljnjega usposabljanja, pridobljenih v EU; poziva k ustreznemu izvajanju evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), evropskega okvira kvalifikacij (EQR) ter evropskega sistema zbiranja in prenašanja kreditnih točk v visokošolskem izobraževanju (ECTS); jasno navaja, da mora biti tako preverjeno vzajemno priznanje potrjeno v 12 mesecih od pridobitve kvalifikacije; poudarja, da je Evropski parlament redno obveščen s pomočjo kazalnikov mobilnosti;

9. poudarja, da je treba povečati privlačnost mobilnosti ter zagotoviti široko in zadostno finančno podporo, pri tem pa posebno pozornost posvetiti najbolj prikrajšanim; ponovno izjavlja, da se mora to stališče odražati tudi v naslednjih finančnih perspektivah; poziva k povečanju proračunskega deleža za program Leonardo, da bi povečali mobilnost v poklicnem usposabljanju;
10. poziva države članice, naj spodbujajo učno in zaposlitveno mobilnost tako, da: a) si prizadevajo za večjo ozaveščenost in omogočijo preprost dostop do informacij vsem mladim, ki se zanimajo zanje, b) poudarjajo dodano vrednost mobilnosti že na zgodnjih stopnjah izobraževanja, c) zagotovijo priznavanje učnih rezultatov iz programov mobilnosti med državami članicami, d) zmanjšajo upravna bremena in spodbujajo sodelovanje med ustreznimi organi v državah članicah;
11. poziva Komisijo, naj omogoči učno in zaposlitveno mobilnost tako, da: a) okrepi izobraževalne in mladinske programe EU, kot so Erasmus, Leonardo in Mladi v akciji, b) okrepi izvajanje obstoječih evropskih instrumentov in orodij, kot sta evropski sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk (ECTS) ter Europass, c) razvije nova orodja, ki jih je že preučila, kot so spletna stran Mladi in mobilnost, kartica Mladi in mobilnost, evropski potni list znanj in spretnosti ter pilotni projekt „Tvoja prva zaposlitev EURES“;
12. poudarja, da je za preprečevanje brezposelnosti mladih bistvenega pomena prilagoditev izobraževalnih sistemov in sistemov poklicnega usposabljanja potrebam po znanjih na trgu dela v prihodnje; zato mora biti prehod iz šolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali visokošolskega izobraževanja v poklicno življenje bolje pripravljen in mora nastopiti neposredno po izobraževanju ali usposabljanju; meni, da je treba spodbujati boljše sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami, mladinskimi organizacijami, različnimi sektorji trga dela in delodajalci, na primer tako, da strokovnjaki z različnih področij pripravijo predavanja ali seminarje ter študente seznanijo z njihovim prihodnjim delom; zato izpostavlja velik pomen učinkovitega izvajanja pobude „evropsko jamstvo za mlade“, ki mora postati orodje za dejavno vključevanje v trg dela; poudarja, da države članice doslej še niso sprejele prepričljivih zavez glede izvajanja pobude „evropsko jamstvo za mlade“, in jih poziva, naj to čim prej storijo; poudarja, da je treba tesneje povezati vodilne pobude za odpravo brezposelnosti, kot sta pobuda Mladi in mobilnost ter pobuda Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta; meni, da morajo biti socialni partnerji, predstavniki gospodarstva, lokalni in regionalni organi ter mladinske

organizacije vključeni v razvoj trajnostne strategije za zmanjšanje brezposelnosti mladih, pri čemer morajo biti znanja, priznana s formalnimi in neformalnimi kvalifikacijami v skladu z evropskim okvirom kvalifikacij, ter pridobljena v okviru formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja, vzajemno formalno priznana in potrjena v vsej EU;

13. meni, da morajo države članice sprejeti ukrepe, s katerimi bi zagotovile čim več informacij ter možnosti izbire in usposabljanja, da bi tako mladim pomagale uresničiti njihov potencial, vendar je trdno prepričan, da lahko to najbolje opravijo osebe na terenu, ki delujejo na lokalni ravni v državah članicah;
14. meni, da je treba nadalje razviti kakovostne storitve kariernega in poklicnega svetovanja in usmerjanja; poudarja pomen vključevanja socialnih partnerjev v snovanje, organizacijo, izvedbo in financiranje teh storitev, da bi zagotovili ustreznost in učinkovitost glede na trg dela;
15. poudarja, kako pomembno je, da podjetja v okviru svoje družbene odgovornosti mladim pomagajo pri utemeljeni izbiri poklica in pri tem upoštevajo potrebe nacionalnega in evropskega trga dela, ter poudarja, da lahko take pobude spremlja strokovna praksa;
16. meni, da odločitve o izbiri poklica še vedno močno temeljijo na spolu in da je to dejavnik, ki prispeva k neenakosti med spoloma; poudarja, da ima to vpliv tako na brezposelnost kot na revščino med ženskami; poudarja, da je treba tako diskriminacijo na podlagi spola odpraviti; poudarja, da je treba uvesti ukrepe za prikaz celostne slike možnosti izobraževanja in usposabljanja ter kasnejše izbire poklica, na primer s pomočjo svetovalcev za enakost, ter da je treba deklice zgodaj usmerjati zlasti v matematične, informacijske, naravoslovne in tehnične poklice ter na področja strateškega pomena za poklicni razvoj, dečke pa v učiteljske, negovalne in socialne poklice, in jih pri tem podpirati; poudarja, da je glede na pomanjkanje usposobljene delovne sile v prihodnje treba uvesti specifične ukrepe ter spodbujati potencial deklet in žensk zlasti z usmerjenimi programi za podporo, ki bi dekleta usmerjali v naravoslovne in tehnične poklice;
17. poudarja, da morajo mladi izbirati med vse bolj raznovrstnimi možnostmi za izobraževanje; meni, da jih je treba redno seznanjati z razvojem dogodkov na trgu dela, tako da se lahko osredotočijo na razvijanje sposobnosti, ki so na trgu dejansko iskane, s ciljem, da ne bi bilo mladih, ki bi po končanem šolanju ali usposabljanju ostali brez zaposlitve, in da mora biti prehod med izobraževanjem in poklicnim življenjem gladek;
18. poziva države članice, naj skupaj s socialnimi partnerji poklicno usposabljanje učinkoviteje vključijo v srednješolsko izobraževanje, saj so med državami članicami velike razlike v stopnji udeležbe v poklicnem izobraževanju in njegovi organizaciji; ugotavlja, da bi to bistveno prispevalo k doseganju ciljev iz strategije EU 2020 za zmanjšanje števila oseb, ki predčasno opustijo šolanje, in preprečevanja brezposelnosti; poudarja, da je treba spodbuditi izmenjavo dobre prakse s pomočjo odprte metode usklajevanja;
19. poudarja pomen prožnejših izobraževalnih struktur, na primer odprtih univerz, in krepiteve rabe interneta v visokošolskem izobraževanju, tako da bi vsi mladi imeli možnost sodelovanja v kakovostnem izobraževanju na višji stopnji in da pri tem ne bi bil nihče

prikrajšan zaradi oddaljenosti ali neugodnega urnika; meni, da je zaradi poznega vstopa mladih na trg dela in zaradi težav pri zagotavljanju vzdržnosti sistemov socialne varnosti izredno pomembno, da se zagotovijo ustrezni pogoji za združevanje zaposlitve in študija;

20. poudarja, da so za uspešno odpravo brezposelnosti mladih in podporo vključujoči rasti nujno potrebni usklajeni ukrepi za dejavni trg dela na ravni EU, kot so javno financirani delovni programi za mlade ter ustvarjanje novih trajnostnih in dobrih ter ustrezno plačanih delovnih mest ter novih podjetij, pa tudi spodbujanje podjetniške kulture v šolah, spodbude za sprožanje novih pobud, tehnična podpora za ustanovitelje podjetij, poenostavitev upravnih postopkov za njihovo pospešitev, storitvena omrežja na lokalni ravni za omogočanje upravljanja ter povezave z univerzami in raziskovalnimi središči za spodbujanje inovativnih izdelkov in postopkov, priznavanje prostovoljnega dela kot delovnih izkušenj ter spodbujanje podjetništva; poudarja, da je treba sredstva EU za mlade v okviru instrumentov, kot so Evropski socialni sklad, programi mobilnosti (Erasmus, Socrates, Leonardo) in program MLADINA, uporabiti na bolj učinkovit, dostopen, pregleden in usklajen način, ker raznolikost financiranja mladinskim organizacijam otežuje dostop do sredstev, ki bi ustrezala njihovim potrebam; poudarja potrebo po finančnih sredstvih za mlade, ki so lahko dostopna, jih po potrebi lahko upravljajo prostovoljci in majhne organizacije ter omogočajo financiranje splošnih ukrepov, v katerih je združenih več razsežnosti, kot so zaposlovanje, mobilnost, socialno vključevanje in kulturne dejavnosti;
21. pozdravlja vse večjo vlogo Evropske investicijske banke pri pripravi programov financiranja za študente, pa tudi pri podpori mladim pri ustanavljanju lastnih podjetij; meni, da mora Evropska investicijska banka prevzeti še pomembnejšo vlogo, tako da bo usmerjeno vlagala na področja z visoko dodano vrednostjo v državah članicah in zlasti v tista podjetja, ki si najbolj prizadevajo za zaposlovanje in kakovostno usposabljanje mladih;
22. poudarja, da je treba mlade s slabimi možnostmi za začetek poklicne kariere, zlasti mlade, ki niso zaposleni ali vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, podpreti ali jih celo voditi z upoštevanjem njihovih individualnih potreb in pri tem pozornost nameniti njihovem boljšemu vključevanju na trg dela ter boljšemu dostopu do kakovostnih delovnih mest; meni, da so lahko prosta javno financirana vajeniška mesta in standardiziran sistem pomoči pri usposabljanju eden od učinkovitih instrumentov za vključevanje posebej prikrajšanih mladih; vendar poudarja, da je bistvenega pomena prvo vključevanje na trg dela ter da bi morali biti kot nujni pogoj vsi ukrepi za vključevanje namenjeni zgodnjemu dostopu do trga rednega dela in da bi jih bilo treba ustrezno uskladiti s podpornimi ukrepi s poudarkom na potrebah posameznikov; poudarja specifične težave revnih mladih, ki zaradi finančnih in jezikovnih omejitev, v nekaterih primerih pa tudi geografske diskriminacije, težko pridobivajo izkušnje v tujini; je prepričan, da je treba s finančno podporo obravnavati zlasti potrebe najbolj prikrajšanih;
23. poudarja pomen ustvarjanja zaposlitvenih možnosti za mlade invalide z oblikovanjem ustrezno prilagojenih programov usposabljanja ter povečanja zaposlitvenih podpor za ta pomemben del mladega prebivalstva z namenom njihove boljše vključenosti in izpolnitve družbi; poziva države članice in Komisijo, naj podprejo ukrepe za obveščanje o možnostih izobraževanja in usposabljanja za mlade invalide, kot je projekt izmenjave v okviru

Evropskega invalidskega foruma in študentske mreže Erasmus;

24. poudarja, da Eurofoundov delovni program 2009–2012 vključuje poseben projekt Dejavno vključevanje za mlade invalide ali mlade z zdravstvenimi težavami, in opozarja na osrednjo vlogo izobraževalnih središč, ki mladim invalidom in tistim, ki so odraščali in institucionalni oskrbi, nudijo usposabljanja za pridobitev socialnih in poklicnih veščin; zahteva podporo za razvoj in koriščenje teh izobraževalnih središč, kjer je to potrebno;
25. poudarja, da je treba sprejeti ukrepe, ki bodo temeljito osvetlili razmere na nacionalni in evropski ravni glede mladih, ki niso zaposleni in niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicam opredeli vzroke za marginalizacijo mladih ter priporoči načine za njihovo ponovno vključitev, pa tudi naj sprejme ukrepe za preprečevanje tega problema, in sicer z uresničitvijo ustreznih ciljev v naslednjih desetih letih na področju zaposljivosti in konkurenčnosti evropske delovne sile in z zmanjšanjem deleža oseb, ki predčasno opustijo šolanje;
26. poudarja, da so delovne prakse primerno sredstvo za pravo izbiro poklicne poti na vseh stopnjah izbiranja poklica; poudarja, da je treba zanje določiti minimalne standarde, kot sta dohodek ter socialne pravice, vključno z ureditvijo socialne zaščite in socialne varnosti, da bi izboljšali kakovost delovne prakse in zagotovili njeno izobraževalno vrednost; ponovno izjavlja, da delovna praksa ne sme nadomestiti pravega delovnega mesta in mora biti strogo časovno omejena; poudarja, da je nujno potreben pravno zavezujoč evropski okvir kakovosti za prakse, ki bi vključeval vse oblike izobraževanja in usposabljanja, da preprečili izkoriščanje praktikantov, in da bi morala Komisija predstaviti akcijski načrt s časovnim razporedom in opisom, kako se bo ta okvir kakovosti izvajal;
27. zahteva, da se izobraževalni programi za spodbujanje mobilnosti podaljšajo na čas po letu 2013, in Komisijo poziva, naj pri oblikovanju prihodnjih okvirnih programov poveča finančna sredstva, namenjena tem programom;
28. poudarja, da morajo imeti mladi v poklicu dostop do poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kar bi jim omogočilo več usposabljanja med delom, ter da je treba spodbujati stalno usposabljanje, vseživljenjsko učenje in poklicni razvoj od vstopa v poklicno življenje; države članice je treba pozvati, naj vzpostavijo neodvisne sisteme za svetovanje o nadaljnjem usposabljanju, da bi tako nadaljnje usposabljanje postalo norma;
29. poziva k pripravi enotnega seznama pooblaščenih univerz in strokovnih področij, ki bodo zagotavljali priznavanje kvalifikacij v celotni EU;
30. poudarja, da visoka kakovost začetnega šolskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja v vseh panogah in poklicih povečuje možnosti mladih za delovna mesta in podjetjem zagotavlja dotok usposobljenih delavcev; poziva države članice, naj ustanovijo ustrezne nadzorne organe, da se zagotovi tako izobraževanje in usposabljanje;
31. pozdravlja pobudo Tvoja prva zaposlitev EURES za spodbujanje zaposlitvene mobilnosti, ki bi morala biti tesno povezana z evropskim sistemom za spremljanje ponudbe delovnih mest, tako da bi delojemalci in delodajalci imeli pregleden in celosten pregled trga dela EU, prosta mesta pa bi čim prej zapolnile usposobljene osebe; poudarja, da pa to ne sme privedi do bega možganov iz določenih delov Evropske unije;

32. poudarja, kako pomembno je spodbujati podjetništvo in mladim pomagati pri ustanavljanju lastnih podjetij ter spodbujati in širiti program Erasmus za mlade podjetnike; zato priporoča izvedbo kampanje obveščanja EU v izobraževalnih ustanovah, ki bi zajemala podjetništvo, začetni kapital, obdavčenje novo ustanovljenih podjetij in stalno podporo pri usposabljanju;
33. poudarja pomen neformalnega in priložnostnega učenja ter izobraževanja za razvoj mladih, pa tudi prostovoljnega dela; poudarja, da pridobljena znanja mladim ne nudijo le možnosti za vstop v svet dela, temveč jim tudi omogočajo, da so dejavno vključeni v družbo in prevzamejo odgovornost za svoja življenja, hkrati pa še spodbujajo njihove podjetniške veščine;
34. poudarja, kako pomembno je, da mladi niso samo vključeni na trg dela in v gospodarstvo, ampak tudi v oblikovanje in upravljanje evropske prihodnosti; poziva Komisijo, naj pripravi zeleno knjigo o sodelovanju mladih;
35. poziva Komisijo, naj v prihodnjem večletnem finančnem okviru ohrani ločen program Mladi v akciji;
36. poziva Komisijo, naj poveča in razširi udeležbo v programih mobilnosti ter izboljša njihovo prepoznavnost, zlasti tistih, ki so namenjeni mladim, denimo z uporabo enega imena za vse programe mobilnosti, ob tem pa ohrani posebnosti posameznih programov.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	16.3.2011
Izid končnega glasovanja	+ : 41 - : 4 0 : 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennaïmias, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnoc, David Casa, Alejandro Cercas, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Thomas Händel, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Csaba Óry, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis (Konstantinos Poupakis), Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Sven Giegold, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou), Evelyn Regner,
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Diana Wallis, Janusz Wojciechowski

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	12.4.2011
Izid končnega glasovanja	+: 27 -: 0 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Magdi Cristiano Allam, Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Hrisula Paliadeli (Chrysoula Paliadeli), Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula